

تدوین
(انواع برش‌ها)

سین مدلر

مترجم: مسعود هانی

سرشناسه: چندلر، گیل، ۱۹۵۱ - م. Chandler, Gael عنوان و نام پدیدآور: تدوین (انواع برش‌ها) / گیل چندلر؛ مترجم مسعود مدنی مشخصات نشر: تهران: تابان خرد، ۱۳۹۵ مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص: مصور (بخشی رنگی)؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۰۲-۰۳-۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: عنوان اصلی: Film editing : great cuts every filmmaker and movie lover must know, c2009. موضوع: سینما — تدوین موضوع: Motion pictures — Editing شناسه افزوده: مدنی، مسعود، مترجم ردی کدگرد: ۸۹۹ TR / ۱۳۹۵ ۴۹۴ رده بند: بوی: ۷۷۸/۵۳۵ شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۹۱۶۴۲	
تدوین (انواع برش‌ها) نویسنده: گیل چندلر مترجم: مسعود مدنی صفحه آرای و طراحی جلد: هم‌ترابی پاریزی مدیر تولید: مهدی محمد حسینی نظارت چاپ: محمد خالق وردی لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نقشینه پیمان نوبت چاپ: اول ناشر: تابان خرد، ۱۳۹۶ تیراژ: ۱۰۰ جلد شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۰۲-۰۳-۸	
آدرس: تهران، شهرک آپادانا، بلوک ۱۲، ورودی ۱۰۰ همکف شرقی تلفن: ۰۹۱۲۵۰۷۹۴۶۱-۴۴۶۴۹۶۷۱ www.taban.kherad@yahoo.com	

فهرست

۸	پیش سخن
۱۰	پیش مقدمه
۱۱	مقدمه

فصل اول: برش های اولیه

۱۴	برش
۱۵	برش برگشتی
۱۷	نمای نقطه نظری
۲۱	واکنش
۲۷	نمای جوفی و برون برش
۳۳	برش صدایی
۳۶	نتیجه گیری

فصل دوم: برش های منطبق

۳۸	تطبیق مسیر حرکت
۴۰	تطابق مسیر نگاه
۴۲	تطبیق زاویه
۴۴	تطبیق قاب
۴۶	تطابق شکلی
۴۹	نورپردازی و رنگ به عنوان عنصر تطابق
۵۱	تطبیق حرکت
۵۷	تطبیق صدایی
۵۸	تطبیق طنایی
۶۰	نتیجه گیری

فصل سوم: برش های ناقلا

۶۲	نامنطبق ها
۶۶	برش پرشی
۷۰	عبور از خط فرضی قاعده ۱۸۰ درجه
۷۷	برش بد

۷۸	نتیجه گیری
----	------------

■ فصل چهارم: برش با استفاده از جلوه‌های پایه

۸۱	هم‌گذاری
۸۵	طلوع تصویر، غروب تصویر
۸۷	خروج به سفید
۹۰	خروج به سیاه
۹۱	قاب رد آسا
۹۳	برهم نمایی (چاپ مضاعف)
۹۸	نتیجه گیری

■ فصل پنجم: برش‌های حاوی «جلوه‌های پیچیده»

۱۰۰	رویش
۱۰۹	پرده سبز یا آبی
۱۱۱	نقاب
۱۱۵	پرده تقسیم شده
۱۱۸	نتیجه گیری

■ فصل ششم: تدوین برای خلق ضرب‌آهنگ، ریتم و زمان و اثر

۱۲۰	فشردن زمان
۱۲۶	برش ضربتی
۱۲۹	گسترش زمان
۱۳۱	توقف زمان (قاب ایستایی)
۱۳۴	زمان ذهنی
۱۳۶	برش صاعقه آسا
۱۴۰	برش نیمه آگاه
۱۴۳	زمان عمومی
۱۴۴	نتیجه گیری

■ فصل هفتم: برش‌هایی با استفاده از جلوه‌های زمانی

۱۴۶	قاب ایستایی
۱۴۷	حرکت آهسته

۱۵۴	نمای سرعت یافته
۱۵۶	حرکت معکوس
۱۵۸	نتیجه گیری

■ فصل هشتم: برش صحنه

۱۶۰	صحنه مقدماتی
۱۶۵	بازگشت به گذشته (پس نگاه)
۱۷۰	بازگشت به آینده (پیش نگاه)
۱۷۳	مونتاژ
۱۷۷	تدوین موازی
۱۸۲	تدوین متناوب
۱۸۴	رخداد روی هم آمده

۱۸۸	کلام آخر
۱۸۹	خلاصه داستان فیلم‌هایی که از آب در میان نمانده شده است
۱۹۳	واژگان تفصیلی
۱۹۷	لغت‌شناسی

پیش سخن:

من به عنوان بخشی از یک تحقیق سینمایی تحت عنوان «لیه برنده: معجزه تدوین فیلم». کتابهای بسیاری را در این باره خوانده‌ام. صرفنظر از اینکه این کتابها چقدر الهام بخش یا یاری کننده بوده‌اند، غالباً مشکل اصلی این کتابها، تصور معجزه و مکانیسم (ساز و کار) در توصیف نکات تدوینی فیلمها در متن این کتابهاست. این موضوع با در نظر گرفتن دشواری کشف نکته‌های تدوینی از سوی خواننده حتی اگر قادر به تماشای نمونه فیلمها باشد، نیز هم هست.

تدوین فیلم به صورت سنتی، «هنر ناپیدا» نام گرفته است. این «ناپیدایی» در یک فیلم با تدوین ماهرانه به بیننده کمک می‌کند تا در روال روان دنیای فیلم درگیر شود. اما سینماگر الهام بخش و تماشاگر کنجکاو تمایل دارند که بدانند که تک تک نماهای فیلمها چگونه در کنارهم قرار گرفته و چگونه فیلمها ساختار می‌یابند.

یکی از تازه‌ترین منابع در زمینه تدوین، کتاب حاضر است، «تدوین سینمایی: بهترین برش‌هایی که هر سینماگر یا تماشاگر علاقمند باید آنها را بداند». این هدف را مبنای خود قرار می‌دهد که این لحظات تدوینی نامرئی را به صورت مرئی درآورد. «گیل چاندلر» مؤلف این کتاب، نامزد جایزه اسکار، این هدف را با کنارهم قراردادن هنرمندانه لحظه‌های تدوینی بزرگ از فیلم‌های سینمایی شناخته شده، هدف و قرار دادن تارمزد و راز این برش‌ها را که تدوینگران حرفه‌ای به انجام آنها موفق شدند را در این کتاب نشان دهد.

کتاب حاضر که که به سبک «داستان سور» (Comic Story) تألیف و طراحی شده، یک فرهنگ فشرده تصویری یا بهتر گفته باشییم یک «کاتالوگ تصویری» از انواع برش‌ها است که تدوینگر در روایتگری خود آنها را به کار گرفته است. متن راست و روان «گیل چاندلر» تمامی کاربردهای کلاسیک قرار داده و نیرومند تدوینی را در این کتاب خلاصه می‌کند. به عنوان نمونه نماهای جذاب فیلم «خودروها» (Cars) و تصاویر پرکشش فیلم «بابا» (Milk) «خط نگاه» (مسیر توجه) (Eyeline) و اینکه چگونه اجرای این قانون بر روی «تدوین منطبق» (match cutting) در فیلمبرداری می‌گذارد. تصاویری از فیلم‌های «برخورد» (Crash) و «هزارتوی پن» (Pan's Labyrinth) نشان می‌دهد که چگونه تدوین «حرکت منطبق» (match action) جنبه‌ای دیگر از «برش پیوسته» (Continuity Cutting) است. یا فصلهایی از فیلم «زنگ غوطه‌ور» (Diving Bell and Butterfly) و «باغبان همیشگی» (The Constant Gardener) «برش‌های پرشی» (Jump cuts) گوناگون را نشان می‌دهند. تکنیک‌های به کار گرفته شده در «برش منطبق» تا برش‌های نشاندهنده «گذشت زمان» (time shift)، از برش‌های «تأثیر» (effects cutting) تا «برش موازی» (parallel action) همه در این کتاب به آنها پرداخته شده و توضیح داده شده‌اند.

گرچه امروزه در هنر غنی و مستحکم تدوین سینمایی، قانونی وجود ندارد، روشهای عملی به سرعت در حال تغییر است. پس از گذشت صد سال از آزمایش و خطا در اتفاقات تدوین در دنیا پدید آمده‌اند این روشها امروزه به صورت بخشی از دانش «عمل پایه‌ای سینما» درآمده و به صورت ابزار برای فیلمسازان امروزه درآمده است، حال دانشجوی واقعی سینما و یا سینماگران خودآموخته باشند، باید در چارچوب فیلمهایشان با این ابزار به تجربه بپردازند.

در نهایت باید گفت که هنر گسترده تدوین در حقیقت همان اشراق هنری است که روایت سینمایی را شکل می‌دهد. در واقع تدوینگر از روانشناسی شخصیت در ارتباط با بازیگر درک خاصی داشته و به نوسانات لحظات عاطفی کار او روی پرده حالتی جادویی می‌بخشد. کار او به طور عمده نوعی پایه‌ای‌گذاری واحدهای ساختاری که جعبه ابزار تدوینی به فیلمساز عرضه می‌دارد تا بتواند ایده‌های خلاقه خود را تحقق بخشیده و به عنوان تخته پرشی برای ابتلاع عمل او به شمار می‌آید.

بیش‌های نویسنده در این کتاب نسبت به این که چگونه سینماگر از تمهیدات تدوینی برای به هیجان درآوردن تماشاگر یا به خنده یا گریه درآوردن آنها استفاده می‌کند و یا حتی توضیحات او در مورد برش‌های بد یا نامناسب باعث شادمانی هر سینماگر به عنوان خواننده می‌شود.

این کتاب از نظر آموزشی به آموزشگران سینما هم یک روش اقتصادی و روشن نسبت به هنر غنی و سنتی تدوین فیلم عرضه می‌کند. کتاب مجموعه‌ای ارزشمندی است از ایده‌های بزرگ و نمونه‌های سینمایی برای نشان دادن مبنای تدوینی و ساختاری سینما.

این روش - نگاه تحریکی، رسانه‌ای تصویری - روشی روشن، قابل هضم و قابل دسترس برای خواننده را به صورت شیوه‌ای جالب برای شناخت ادبیت تدوینی در می‌آورد. روشن است که مولف این کتاب، «گیل چندلر» سینما را دوست دارد، ابزار کارش را بخوبی می‌شناسد و دارای ذهنیت روشمند، ای‌ارائه عملی هنر پیچیده و فرار تدوین است.

«وندی آپل»

پیش مقدمه:

تدوین مثل پرواز است. بدشواری می توان گفت وقتی انسان تدوین را روی پرده می بیند چطور باید توضیح داد که چگونه انجامش می دهند. ما ممکن است در رویاهایمان پرواز کنیم و یا ببینیم چطور دیگران پرواز می کنند و بتوانیم به این ترتیب سازوکار پرواز را توضیح دهیم، اما وقتی تلاش می کنیم که احساس واقعی پرواز را توصیف کنیم، جنبه شاعرانه پیدا می کنیم.

کتاب حاضر انواع برش ها را که تدوینگران در کارشان به کار می گیرند، توصیف می کند و در عین حال کارکرد و اثر این برش ها را در فیلم روشن می کند - هنر اسرارآمیز و شگفت آور تدوین که همچنان تماشاگران را فریب می دهد. اگر تماشاگر جدی باشید می توانید برش های بلندپروازانه، برش بد، یا جلوه «پرده سبز» و یا برش ها و جلوه ها در صحنه های بسیاری بیشتر را بخوبی بشناسید. اما اگر سینماگر حرفه ای یا حتی سینماگر دانشجویی و دارنده فیلمی در «یوتوب» باشید، این کتاب می تواند شما را به تجربه با برش هایی که تا به حال تجربه نکرده اید، رغیب کند و به شماییاری رساند تا برشهایی را که تا به حال در فیلمتان به کار گرفته اید، بهتر بشناسید.

برای من مطالعه این کتاب، درک، شناخت و لذت را از سینما ژرفا بخشیده است. اینکه تدوین، خود واقعیتهای تخیلی و رای تخیل خلق شده از سوی نویسنده، کردار، سینماگر و بازیگر را خلق می کند. برای خوانندگان این کتاب چنین تجربه ای، لذت بخش و پروازی بزرگ آرزو می کنم.

www.ketaboo.ir

مقدمه:

«بودوفکین» در کتابش: «تکنیک فیلم و بازیگری سینمایی» می‌گوید:

تدوین، به فیلم مفهوم و اثرش را اعطاء می‌کند.

مهم نیست که تدوین در یک استودیوی کهنه، نیمه تاریک، یا در یک دیسکو با نورپردازی خاص، یک خوابگاه، یا یک کمد انجام شود - من در تمام این جاها فیلم تدوین کرده‌ام - تدوین فیلم اصولن به فضای نیم تاریکی نیاز دارد تا تصاویر فیلمبرداری شده به صورت روشن تری دیده شوند.

کار تدوینگر اینست: تکه - تکه یلمهای فیلمبرداری شده را در کنار هم گذاشته و آنها را به بهترین صورت به صورت فیلم نهایی درآورد. حالا این فیلم که تدوین شده، رام، ویدئو کلیپ، مستند و یا تبلیغاتی باشد فرقی نمی‌کند. تدوینگر این مهم را با انجام برش، با گذاشتن نمایی در پشت ندی دیگر انجام می‌دهد. فیلم، برش به برش شکل می‌گیرد تا جایی که در نهایت به شکلی درمی‌آید که چیزی بیشتر از مجموعه نمایی که بهم گذاشته شده است.

چرا تدوینگر فیلم، برش می‌دهد؟ به دلایل بسیار. برای آنکه داستان فیلم را به پیش ببرد و به بینندگان آنچه را که می‌خواهند بدانند، عرضه کند. تدوینگر با هر برش مسدود کننده، چیز تازه‌ای که بیننده در باره داستان، شخصیت‌ها و یا موضوع می‌خواهد بداند، را به او عرضه می‌کند. صرف نظر از اینکه فیلم در چهارچوب چه گونه‌ای ساخته شود، درام، جنایی، مستند، وحشت، زندگی نامه، ماجراجویی اکشن، سامورایی، نقاشی متحرک و یا تمدنی، و البته تدوینگر در همه این موارد یکسان است. هر برش در حقیقت یک واحد ساختاری فیلم، پلی از یک برش به برش بعدی، است. تدوینگر همچون یک آرشیتکت، تمامی برش‌ها را چنان طراحی می‌کند که تمامی فیلم شکل گیرد. با هر برش، تماشاگر می‌تواند تا حدی از فیلم را می‌شناسد و درک می‌کند.

این کتاب انواع مختلف برش را به خواننده عرضه کرده و نشان می‌دهد که انواع برش بر روی بیننده چه اثری می‌گذارد. به این ترتیب خواننده با دیدن برش‌ها، آنها را در فیلم باز شناخته و می‌تواند اثر بخش آن را مورد ارزیابی قرار دهد. کتاب انواع مختلف برش را توصیف کرده و نمونه هایی از آنها در گونه‌های سینمایی (به استثنای فیلم علنا - ۱۹۴۸، ساخته هیچکاک) را عرضه می‌کند. تصاویر برگرفته از برش‌ها در فیلم‌ها - غالبن به صورت دو تصویر - از راست به چپ، بالا به پایین در کتاب ارائه می‌شود. اصطلاحات و مفاهیم تدوینی بسته به موضوع مطرح شده، در روال کتاب توضیح داده می‌شوند. اگر اصطلاحی در متن وجود دارد که تعریف نشده به واژگان فنی آخر کتاب مراجعه کنید.

یک دورنمای فشرده موضوعی از کتاب: ابتدا با «برش‌های اولیه» (basic cuts) شروع کرده، سپس به «برش‌های جلوه ای» (ef-fects cuts) همچون «درهم گدازی» (dissolve)، «رویش» (wipes) و «پرده سبز» (green screen) می‌پردازیم. سپس در روال مطلب به اصطلاح‌های «برش‌های غیر منطبق» (mismatches)، «برش برشی» (jump cuts) می‌پردازیم و اینکه چرا برخی برش‌ها عمل نمی‌کنند و سپس به «برش ضربه ای» (smash cuts) و «برش ناآگاهانه» (subliminal cuts) می‌پردازیم. سپس به این موضوع می‌پردازیم که چگونه ضرباهنگ فیلم با تدوین فیلم شکل می‌گیرد و به تمرکز روی قراردادهای سینمایی می‌پردازیم. این قراردادهای سینمایی: «پس نگاه» (بازگشت به گذشته) (flash backs)، «مونتاژ» (montage)، «تدوین موازی» (parallel action).

اکنون نورهای سالن خاموش می‌شود و نمایش فیلم شروع می‌شود. ببینیم آنچه از اتاق تدوین فیلم حاصل شده و نمایش می‌شود چگونه فیلمی است.